

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:celoletno . . . . . Din 40—
polletno . . . . . Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—Glasilo „Zveze obrtnih združenj v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
združenj v Mariboru“ in obrtnih druženj Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatisko dovoljeno le z
navedbo vira.Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 16.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 8. maja 1931.

Štev. 19.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije A. D. Beograd

Podružnica te banke v Ljubljani je dne 4. maja t. l. pričela svoje redno poslovanje in smatramo ob tej priliki za potrebno, da navedemo nekoliko podatkov o finančnem stanju tega zavoda. Delniška glavica je bila vplačana po obrokih v letih 1927. do 1930. in so delničarji-obrtniki in prijatelji obrtništva vplačali skupno 44 milijonov 948.643.80 dinarjev. Primanjkuje torej še 51.356.20 dinarjev. Država je prevzela delnico za 30.000.000.— dinarjev, od katerih je še neplačanih 11 milijonov dinarjev, zagotovljeno je pa, da bode tudi ta znesek v kratkem plačan.

Kreditiranje obrtništva se vrši direktno potom obrtnih kreditnih združenj in indirektno potom cenurnih odborov. Cenurnih odborov je bilo na področju centrale v letu 1927. 158, na področju glavne podružnice v Zagrebu 78. Koncem poslovnega leta 1930. znaša število cenurnih odborov na področju centrale 207, na področju glavne podružnice v Zagrebu 84, torej skupno 291. Na teritorij Dravske banovine odpade le 10 cenurnih odborov. Potrebno mrežo teh odborov bo treba izdatno razširiti. Izkušnja je pokazala, da je zainteresiranje vseh obrtnikov potom cenurnih odborov in obrtnih kreditnih združenj za ta zavod zelo koristno in je sodelovanje celopupnega obrtništva neprecenljivega pomena.

Celokupen plasman (kredit) je znašal v letu 1927. dinarjev 34.597.261.50, koncem poslovnega leta 1930. pa se je povečal na dinarjev 104.440.365.50, porazdeljen na 11.480 dolžnikov. Dosedaj je dobilo kredit 18.163 obrtnikov iz 905 raznih krajev. Važno je ugotoviti, da so bančna sredstva izvanredno mobilna, za kar govori predvsem dejstvo, da je bilo v minulem poslovnem letu eskontiranih 44.608 menic v iznosu dinarjev 318.161.526.—. Pri 44.608 komadnih eskontiranih menic je bilo v zadnjem poslovnem letu 3152 meničnih protestov v skupnem znesku 19 milijonov 562.632 dinarjev, katera vsota vsakakor ni visoka v razmerju navedene števila meničnih eskontov. Uprava odnosno nadzorni odbor temeljito per-lustrirata vse vložene oziroma dubiozne terjatve, ter se iste letno redno odpisujejo tako, da predstavlja obstoječi menični material realno bančno aktivo. Od 104.440.365.50 dinarjev obstoječega plasmaja je bilo v minulem poslovnem letu odpisanih 406.894.50 dinarjev. Od 3152 komadov protestiranih menic je bilo vloženi 310 komadov, v skupnem znesku 1.466.849.— dinarjev in od teh plačanih 173 komadov v skupnem znesku 882.182.— dinarjev. Te številke so v dokaz, da se ta zavod poslužuje sodnega izterjavanja le v najnujnejših slučajih ter nudi dolžnikom vse mogoče olajšave za plačilo obvez.

Vsled ogromnega obsega kreditne organizacije se zavod v početku ni mogel posvetiti v večji meri organizaciji vložnega posla, vendar pa uživa veliko zaupanje vlagateljev, kar je razvidno iz poviška hranilnih vlog od 5 milijonov 502.348.71 dinarjev iz leta 1927. na 32.475.205.74 dinarjev do leta 1930, katere so v trajnem porastu.

V razmeroma kratki dobi bančnega poslovanja ima zavod 1.489.906.83 dinarjev rezervnih fondov. Uspehi bančnega poslovanja so vsako leto izredno zadovoljivi in je znašal čisti dobiček minulega poslovnega leta 3.908.576.56 dinarjev. Od tega se je po odbitku za razne fondove in tantijeme v znesku 820.801.05 dinarjev staviš običnemu zboru na razpolago 3.155.158.45 dinar-

jev. Občni zbor je sklenil izplačati dividendo za leto 1930 dinarjev 14.— za delnico.

Po ustanovitvi podružnic v Ljubljani in Sarajevu ima zavod v smislu zakona program, izpopolniti mrežo svojih podružnic v vsej državi, posvetiti se po izdaji zadružnega zakona, organizaciji obrtnih kreditnih združenj in tako služiti gospodarskemu in socialnemu podvigu vsega obrtništva naše države.

Podružnica Obrtne banke v Ljubljani otvorjena

V soboto 2. maja t. l. ob 11. uri dopoldne je bila v Ljubljani v Zidarjevi hiši na Dunajski cesti št. 34 svečano otvorjena podružnica Obrtne (zanatske) banke v Ljubljani. Otvoritvi so prisostvovali poleg delegata centralne uprave Zanatske banke v Beogradu, gen. direktorja g. Milana Dragića in članov ljubljanskega odbora in nekaterih zadružnih načelnikov tudi zastopnik banske uprave g. dr. Ratej, zastopnik ljubljanske občine direktor g. dr. Zarnik, direktor podružnice Narodne banke g. Gregorič, zastopnik Zbornice TOI g. dr. Pretnar, direktor Poštne hranilnice g. dr. Vidmar, centralni direktor Lj. kreditne banke g. Krofta, preds. Obrtne banke g. Kavčič, ravnatelj OUZD g. dr. Bohinc, zastopnik Zveze obrtnih združenj v Ljubljani g. Rebek in zastopnika Zveze obrt. združenj v Mariboru gg. Bureš in Zadavec in predsednik Zveze obrtnih druženj v Celju g. Golčer ter pravni zastopnik g. dr. Šubič.

Predsednik ljubljanskega odbora, g. Engelbert Franchetti je v svojem slavnostnem govoru prisrčno pozdravil vse navzoče. Spominjal se je predvsem vseh onih, ki so sodelovali in pripomogli, da se je ustanovila ta za obrtnike tako važna gospodarska kreditna institucija. Še posebno je omenjal predsednika Zanatske banke g. Milana Stojanovića in tajnika Zbornice TOI g. dr. Ivana Plessa. Omenjal je veliko važnost, ki jo bo imel zavod za našega obrtnika. Zanatska banka, ki je bila ustanovljena 1927 v Beogradu ob soudeležbi države, je rešila srbskega obrtnika izmzgavanja »zele-našev«, ki so zahtevali in še zahtevajo po 25, 30 in še več odstotkov za posojila. Pa tudi slovenski obrtnik je nujno potreben cenega kredita, ker brez njega danes že ne more delati. Kljub skromnim početkom Zanatska banka lepo napreduje in gotovo je, da bo tudi njena ljubljanska podružnica pokazala kmalu najlepše uspehe.

Na prošnjo predsednika g. Franchetti-ja je nato otvoril gen. direktor g. Milan Dragić podružnico, pri čemer je opozarjal na velike naloge, ki jih vrši Zanatska banka za prosep in napredek obrtništva in na lepe uspehe, ki jih je dosegla v svojem dosedanjem delovanju. Slovensko obrtništvo bo imelo v podružnici te banke svojo krepko zaščitnico. V imenu centrale je nato proglasil podružnico za otvorjeno.

Ravnatelj podružnice je nato prečital vdanostne brzojavke, ki so se poslale Nj. Vel. kralju Aleksandru, predsedniku vlade generalu Živkoviću, ministru trgovine in industrije Demetroviću in predsedniku Zanatske banke g. Stojanoviću.

K otvoritvi je čestital najprej v imenu Zveze obrtnih združenj v Ljubljani g. Josip Rebek. Omenjal je težkote, ki jih povzročata obrtništvo pomanjkanje kapitala, brez katerega mu je nemogoče uspešno napredovati. Velike važnosti je, da se nabava obrtniških kreditov čimbolj poenostavi in olajša, da se s tem pripomore obrtniku do gospodarske osamosvojitve. V imenu slovenskega obrtništva je izrazil željo, da bi Bog blagoslo-

vil delo tega zavoda v prid obrtništva in države.

V imenu Zbornice TOI je izrazil čestitke tajnik g. dr. Jos. Pretnar. Uvodoma je omenjal požrtvovalno delo, ki ga je vršil več kot dva decenija na polju organizacije obrtniškega kredita gen. tajnik Zbornice TOI g. dr. Fran Windischer, ki se je mnogo trudil in delal tudi za obrtniške kredite Narodne banke in se končno z vso vnemo zavzemal tudi za ustanovitev podružnice Zanatske banke v Ljubljani. Poleg zaslužnih mož g. Engelberta Franchetti-ja in Jakoba Zadavca se je spominjal še posebno zborničnega tajnika g. dr. Ivana Plessa, ki je z energičnim in žilavim zastopanjem zahtev slovenskega obrtništva dosegel sklep ustanovnega zbora, da se ima nemudoma ustanoviti v Ljubljani podružnica Obrtne banke, s čimer je bil položen temelj njegov glavni temelj. Ugovor, da bi slovensko obrtništvo ne bilo potrebno kreditov in se zanje ne zanima, ne drži, čemur je dokaz podeljevanje malih obrtniških kreditov po Narodni banki, ki je dala Sloveniji na razpolago milijon Din, ki je bil vedno izčrpan. Obrtno visoko razvite pokrajine potrebujejo vselej in povsod kredit in to velja tudi za naše kraje. Potrebno je le, da bodo krediti lahko dosegljivi in obrestna mera primerna. Podružnici se ob dobrem vodstvu ni bati za dobro uspevanje, ker ima naše denarno gospodarstvo, osebno kreditno zadružništvo, na katerega se namerava opirati Zanatska banka, najboljši sloves. Vera v lepo bodočnost podružnice pridružuje tudi željo, da bi delovala brez razlike na desno in levo v prosep našega obrtnega stanu, ki je eden glavnih temeljev našega gospodarstva.

G. Predsednik Franchetti je po teh pozdravnih besedah zaključil slovesnost, nakar se je takoj vršila seja upravnega odbora, ki obstoja iz teh-le gospodov: Predsednik Engelbert Franchetti, podpredsednik Josip Rebek, odborniki Jakob Zadavec, Fran Bureš, Holobar, Karel Vidmar, Fran Ravnihar, Miroslav Urbas. Ravnatelj podružnice je g. Rajko Ogrin.

J. R. Lj.

Obrtniški krediti

Na tem mestu smo se imeli že večkrat priliko baviti v vprašanju obrtniških kreditov. Gospodarske prilike, v katerih živi naš obrtnik, so vedno česče zastavljale zahtevo po popolnejšem in resnem kreditiranju malega obrtnika, ki je bil v svojem poslu mnogokrat najbolj oviran, ker mu je manjkala finančna moč. Pravega razumevanja za od pomoč temu važnemu dejstvu se ni našlo, dasi se je od časa do časa poskušalo to doseči vsaj delno.

Prvi resnejši in — priznati moramo — najuspešnejši korak naprej je bilo kreditiranje malemu obrtniku potom Narodne banke. V razmeroma kratkem času se je oddala glavica 1 milijona dinarjev med obrtništvo Dravske banovine. Med tem je bil pa tudi podpisan zakon

o ustanovitvi Zanatske banke kraljevine Jugoslavije. Posebnost tega zakona se razvidi iz tega, da so po ogromni večini delničarji Zanatske banke sami obrtniki, ki so iz svojih skromnih sredstev ustvarili močan denarni zavod. Na drugi strani pa ga izdatno podpira tudi država. Tako ima Zanatska banka kraljevine Jugoslavije danes vse predpogoje ugoditi težnjam kreditiranja obrtniku.

Za naše prilike je bilo od početka poslovanje banke do danes izkoriščanje teh ugodnosti sila neprikladno. Vsaka prošnja, ki je prišla preko tukajšnjih cenurnih odborov, je bila rešena v Beogradu, kar nas je z ozirom na ondotne drugačne menične predpise zelo oviralo. Nastopale so razne težkote, ki so se smatrale stoji ko prej skakanam, dasi smo ugotovili, da je temu bilo največkrat vzrok nejasnost in nepoznanje določil.

Vsled takih primerov in ako upoštevamo, da je pri nas podana potreba po finančni od pomoči zavoda, ki je pred vsem poklican, da pomaga obrtniku, se je vedno pogosteje izražala zahteva po podružnici zavoda v Ljubljani, s katere ustanovitvijo bi povsem odpalo zamudno pisarenje med centralo in našimi cenurnimi odbori.

Sedaj se je ustanovila podružnica in tudi poslovanje se je pričelo. Dolžnost slehernega obrtnika je, da se z zaupanjem in ljubeznijo oklene tega lasinega zavoda. Zavod pomaga dvigniti vlogo, kredit ali odprt račun posameznika, obenem se pa s tem podpre pomoč, ki gre individualno obrtniku v korist.

Z otvoritvijo podružnice so odpadle glavne neprilike, ki so bile do sedaj pri podelovanju posojil. Poslovanje bode hitreje in ugodnejše. Kdor pa se zaveda teh ugodnosti, pozdravlja z veseljem ta korak napredka in koristi. Želeti je samo, da prodre zavest važnosti tega zavoda med naše obrtništvo in trdno sem uveren, da bo pomoč, ki jo bode le-to črpalo, tudi izdatno lajšala težave sedanje gospodarske krize.

Filip Ogrič, Novo mesto.

Še o zbornicah

»Za« ali »proti«! Tako izgleda danes. Kdo ima prav? Kdo bo nosil odgovornost za cepljenje? Kdo bo zbral skupaj, kar se utegne razbiti v obrtniških vrstah?

Nesoglasja v načelnem vprašanju, ali naj se obrtništvo izreče za ločene, ali za skupne zbornice in boj, ki se je pričel tudi potom časopisja v vrstah obrtništva, zahteva vse paznosti. Če pogledamo naš »Obrtni Vestnik« in »Zanatlijo«, ki izhaja v Beogradu, potem nam mora biti jasno, da je tu nastal prepad, ki zna potegniti za seboj stavbo, na kateri je obrtništvo gradilo celega četrta stoletja.

Ako bi ne stali pred uredničenjem novega obrtnega zakona, ki bo tozadevno gotovo odločal glede obrtniških zbornic, ali naj bodo iste ločene ali skupne s trgovino in industrijo, tedaj bi to vprašanje ne bilo tako aktualno. Tako pa moramo biti še posebno na straži, da ne bomo končno razočarani, ko bomo čitali, kaj nam prinaša novi obrtni zakon, ne pa, da bi se obrtniške vrste s svojo matico »Zveze obrtnih združenj«, pripravile za to, kar mora biti vsakemu zavodnemu obrtniku sveto, to je, da mora imeti obrtnik uzakonjeno pravico, da si, ako le hoče in more vzdržuje lastne ločene zbornice, in jih brez

ovir in umetnih težkoč lahko ustanovi, če bo hotel. Ako pa bi se že sedaj uzakonile skupne zbornice, kar ni izključeno, potem je obrtništvu odvzeta svoboda ustanovitve lastnih zbornic za tako dolgo, dokler bo držal novi zakon. Če pa pogledamo trnjevo pot, koliko časa in truda je potrebno, da se ovrže en zakon in ustanovi nov, času in razmeram potreben in primeren, tedaj mora vse obrtništvu obiti le strah, da se v zakon ne vnese nekaj takega, kot bi bila uzakonitev skupnih zbornic brez možnosti, da se more po potrebi odločiti obrtništvu tudi za ločene. S tem bi bila obrtništvu odvzeta svoboda razvoja in razvoja za tako dolgo dobo, da bi na nov zakon, ki naj bi popravi bil zmoto, ne bilo več mogoče misliti.

Obrtništvu naj danes ne sklepa o tem, ali naj se izjavi za ločene ali skupne zbornice, marveč naj z vso močjo dela in skrbi za to, da se vnese v novi obrtni zakon člen, s katerim mora biti obrtništvu dana popolna svoboda o tem, da si zamore, kakor hitro bi našlo to za potrebno, ustvariti lastne zbornice. Razumljivo pa je, da o potrebi takih menda ni potrebno ugibati ali dvomiti. Drugo vprašanje pa je seveda, preden bi se obrtništvu v to odločilo, da prečhta svoje finančne zmožnosti. Za to pa ima še potem čas. Jasno pa je, da danes pri tej finančni krizi o zgradbi ne moremo govoriti, tem manj pa, da bi mislili na kake razkošne nebotičnike. Pomagajmo vsi, da se uzakoni pravica vsem trem stanovom: trgovskemu, obrtništvu in industrijskemu, da sami svobodno odločajo o potrebi svojih zbornic. Ako pa bodo ti solidarno stali na stališču, da so skupne zbornice najboljše, najprimernejše in najcenejše, se bodo pa dogovorili in pri teh ostali. Le svobode si obrtništvu ne sme pustiti kratiti, ali pa celo, da si jo isto samo zapečati z nepremišljenim korakom.

Da sem se tozadevno oglasil z gornjimi vrsticami, je to samo moja želja in mi je mnogo na tem, da se obrtniška fronta, ki ima brez tega dovolj težko stališče, skrbi in bremena, ne bi cepila. Uverjen sem, da bosta obe skupini uvideli, da bi znal imeti ta boj le zle posledice za vse obrtništvu in da bi imela uzakonitev svobode v odločanju tega vprašanja za vse tri stanove gotovo prednost pred nepotrebnim točasnim prerekanjem. Zato je želeli in ne dvomim, da bo agilni zvezni načelnik, tovariš Josip Rebek, storil vse mogoče (o tem tudi ne dvomim), da se ta neprijetna in nevarna zadeva likvidira in vpostavi zopet prijateljsko sodelovanje, to pa v korist skupnosti, za kar mu bode obrtništvu gotovo hvaležno.

A. Knafelj, strokovni učitelj.

Moška moda za pomlad

(Nadaljevanje).

Koliko se je moda spremenila za pomlad 1931.

V celoti ni velike spremembe. Najnovejša izprememba pri suknjiču je ta, da se je život malo skrajšal, to se pravi, kraj se tajlira približno 1 cm više od lanskega leta in je tudi nekoliko bolj priležen. Suknjič je za 1 cm daljši od prejšnje sezije in sicer je dolg ravno toliko, da pokrije sedalo. Če je oseba velika 172 cm, je suknjič dolg 74 cm. Ramena so še vedno v modi široka in visoka. Torej moramo z vato primerno podložiti na ramni konici ob rokavni krogli. Šiv na rami se proti rami preloži in sicer pri rokavni luknji za 2,5 cm in pri vratu za pol cm. Poševni šiv bi kvaril obliko moderne linije. Prednji izstrižek pri žepu je v modi, ne sme pa biti predolg in naj se konča približno 9 cm nad pasom ter izstriže za 1 cm. Prsa se delajo primerno močna, da pride moderna linija bolj do izraza.

Fasone so v modi eno ali dvovrstne ter se delajo srednje in na zunanjem robu le malo na ven izbočene. Dvovrstne fasone so fasonirane tako, da imajo konice smer navzgor, nasprotno pa so enovrstne precej posnete. Pri vratu naj bo nekoliko več izrezano,

da nam ne pride fasona preveč visoko. Ovrtnik od srajce naj se kaže odnošno vidi izpod suknjiča za 1 cm. Širina ovrtnika zadaj naj bo 4—5,5 cm. Spodnji del suknjiča naj se tesno prilježe kolkom.

Suknjič se dela na 2 ali 3 gumbce. Žepi se delajo z žepnimi zaklopkami in tudi brez njih, torej zgoraj in spodaj paspulirani. Zadnje je sedaj zelo v modi. Na rokavu delamo razparek in prišijemo tesno skupaj 3 gumbce.

Telovniki so moderni eno ali dvovrstni in se delajo brez in tudi z ovrtnikom ter se ravnamo po žurnalu ali želji naročnika. Enovrstni dobijo običajno 5 gumbov, dvovrstni pa 3—4. Zelo moderni so tudi telovniki iz drugega blaga. Nosijo se le v tem slučaju, ako blago ni vzorčasto, temveč je gladko.

Otvorina telovnika se pri promenadnih oblekah ravna po otvorini suknjiča. Če je n. pr. suknjič zapet, naj se telovnik vidi nekoliko izpod suknjiča. Pri družabnih ali plesnih oblekah to ne velja in je otvorina telovnika globokejša. Tudi ramena delamo pri zadnjih zelo ozka in sicer zato, da telovnik spredaj (pri otvorini) ne odstopi, če oseba sede ali dvigne roke. Ogli spodaj niso močno posneta in so dolgi 8—9 cm.

Hlače so široke v kolenu 56—58 cm, spodaj pa 47—48 cm. Gube v pasu (spredaj) so še vedno v modi in se pogosteje delajo dve kot ena.

Pri promenadnih oblekah so hlače spodaj zavahane in sicer 4—5 cm. Pri progastih ali črnih hlačah, dostikrat tudi pri temnih zapognjenost odpadke Zaponke se delajo česčeje ob straneh kot zadaj.

Dvovrstni suknjič dobi običajno dve gumbnici. Če je suknjič iz temnega blaga, dobi 2 para gumbov, ako pa je iz modnega-barvastega, pa 3 pare, torej je tretji par prišiti na slepo.

Smoking se v obliki prilagodi modernemu suknjiču. Dela se na 1 gumb in ta leži ravno v pasu. Zapenja se navkriž, kakor suknjič, pač pa gumb ne sme biti postavljen predač od roba. Fasone se proti spodnji gumbnici vije (rola). Prednji rob spodaj ne sme biti preveč zaokrožen.

Telovnik k smokingu delamo na 3 ali 4 gumbce, ki so prišiti bolj na gosto. Telovnik delamo brez ali s šalovratnikom.

Hlače dobijo »galon«-porto in so široke, kakor pri obleki.

Frak ali salonska suknya ostane kot dosedaj.

Žaket ima obliko v ramenih kot moderen suknjič. Fasone je po večini enovrstna ter je precej posneta in je ob zunanjem robu ravna, torej ne okrogla. Zapenja se z enim gumbom. Gumb leži približno 9 cm nad pasnim šivom in ne daleč od prednjega roba. Pasni šiv leži samo 4—5 cm pod pasom. Šiv na rami je preložen kot pri suknjiču. Na rokavih delamo razparek in prišijemo 3—4 gumbce. Dolžina žaketa znaša 98 cm, ako je oseba visoka 172 cm.

Iz Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

V. Obrtna zadeva.

Dne 31. marca je poslala zveza spomenico ozir, predstavko na kr. banksko upravo, da zviša cene kruhu, ki jih je določila z odredbo z dne 23. decembra 1930, ker so od tistega časa znatno poskočile tudi cene moki in bi vsled tega trpeli pekovski mojstri občutno škodo in izgubo. Vsem zadrugam, ki imajo včlanjene tudi pekovske obrtnike, smo pa poslali okrožnico, da odpošljejo na banksko upravo slične spomenice.

Zadrugo čevljarjev v Ljubljani smo opozorili na nedopustne časopisne reklamne oglase, ki jih inserira tvrdka Pollak v Ljubljani v škodo čevljarjskim obrtnikom ter nasvetovali, da vložijo na okrajno sodišče tožbo v smislu § 2. zakona o pobijanju nelegalne konkurence.

Potom vojnega ministrstva in kr. dravske radionice v Ljubljani smo posredovali, da bo te dni prevzela Zadruga sedlarjev in jermenarjev za svoje člane večjo množino raznih del za vojno upravo.

Ker ima zveza staviti predloge za revizijo izvršilne naredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih

Telovnik k žaketu delamo eno ali dvovrstno. Slednji se dela pogosteje kot prvi.

Hlače k žaketu nosimo iz črtastega blaga. Širina hlače je ista, kakor pri obleki.

Za čajanke, plese in posete ima suknjič isto obliko, kakor moderni suknjič. Zapenja se z dvema gumboma ter dobi eno ali dvovrstno fasono. Fasone naj sega precej visoko na rame in ne sme biti preveč posneta. Žepe delamo brez žepnih zaklopk. Prsni žep pa delamo z lajštko.

Telovnik je enovrsten. Suknjenega zamenjamo v poletnih vročih dneh s platnenim.

Hlače spodaj niso zavahane. Širina hlače je ista, kakor pri obleki.

Športna obleka se dela kot dosedaj, torej dobi suknjič dva našita žepa. Prsni žep pa delamo z lajštko česčeje kot našitega. Suknjič dobi običajno 3 gumbce.

Telovnik delamo enovrsten. Ogli spodaj ne smejo biti prekratki.

»Pump«-hlače delamo kakor dosedaj. Zaponke pridejo ob straneh. Hlače so široke v kolenu 66—78 cm.

Spomladanski površniki so moderni eno- in dvovrstni. Površnik dobi srednješiroko, na zunanjem robu nekoliko na ven izbočeno fasono. Pri dvovrstnem površniku so gumbi narazen v višini 14 cm, v širini pa, kadar je suknja zapeta, 16 cm. (Za prestop se dodá 14 cm.) Površnik se zapenja na dve ali tri gumbnice. Če se torej zapenja na dva, se tretji par gumbov prišije na slepo in nekoliko bolj narazen kakor spodaj. Površnik je v pasu nekoliko prilježen. Zadnji del dobi šiv in delamo 42 cm dolg razparek. Na rokavih delamo 6 cm dolg razparek. Na rokavih gumb odpade.

Enovrstni površniki s pokrito lajštko se navadno delajo iz temnega ali enobarvnega blaga. Površnik dobi 3 gumbce in precej dolgo enovrstno fasono. Oblika zadnjega dela je ista, kakor pri dvovrstnem.

Letni raglan je širok in pade zelo ohlapno. Ima nekoliko zvončasto obliko. Zadnji del ima na sredi hrbta šiv in precej dolg razparek. Moderni so eno- in dvovrstni raglani. Enovrstni se običajno delajo s pokrito lajštko. Žepe delamo z žepnimi zaklopkami.

Dežni plašč je krojen v obliki raglana in se visoko zapenja, odnošno ga delamo tako, da se nosi lahko odpeto in zapeto. Žepe delamo po strani in z lajštko.

Covercoat se dela kot dosedaj. V splošnem pa spomladanska sezija zahteva, da so fasone postavljene malo nižje, kot so bile posebno pri uličnih oblekah in površnikih. Pri uličnih in športnih oblekah in pri športnih plaščih so tudi fasone bolj posnete kot pri lokalnih, odnošno svečanih oblačilih in naj bo fasona eno ali dvovrstna.

Konec.

Kaj je novega?

Borzno poročilo: Tuje valute so veljale v prošlem tednu v dinarjih in siser: Berlin (nemška marka) 13.54, Budimpešta (madžarska krona) 9.92, Curih (švicarski frank) 10.96, Dunaj (avstrijski šiling) 8.00, London (angleški funt) 276.44, Newyork (dolar) 56.73, Pariz (francoski frank) 2.22, Milan (italijanska lira) 2.98, Praga (češko-slovaška krona) 1.68.

Trgovinska pogajanja med našo državo in Avstrijo, ki se vrše v Beogradu, so se začasno prekinila, da dobe avstrijski delegati potrebne instrukcije, naši pa prouče avstrijske zahteve.

Kolonijalna razstava v Parizu, katere se namerava udeležiti tudi nekaj obrtnikov iz Slovenije, in je bila odprta zadnje dni, ostane odprta do jeseni in pričakujejo, da jo bo obiskalo več milijonov obiskovalcev iz vsega sveta.

Bukareška konferenca Male antante, ki je razpravljala o položaju, nastalem vsled nemško-avstrijske carinske unije, je uspela in izgleda, da je s tem v značni meri podkrepila stališče Francije napram srednjeevropski uniji pod nemškim vodstvom.

Izprememba tarife za davek na promet se namerava v kratkem izvesti ter v ta namen zbirajo gospodarske korporacije material in predloge, ki jih predlože ministrstvu financ.

Naraščanje zavarovanih delavcev je opaziti v zadnjem mesecu glasom statistike Okrožnega urada za zav. delavcev v Ljubljani, ki zaznamuje v aprilu povprečno 90.775 zavarovancev napram okroglo 87.000 v prvih treh mesecih.

Kranjska industrijska družba na Jesenicah, ki proizvaja razne železne izdelke in elektrode, namerava razširiti svoj obrat tudi na izdelavo črnih in pocinkanih plinskih cevi, ki bo znašala povprečno 6000 ton na leto.

Preselitev Urada za pospeševanje obrti. Kraljevska bankska uprava, referat za pospeševanje obrti, se 6. maja t. l. preseli iz Krekovega trga št. 10 v svoje nove pisarniške prostore na Starem trgu št. 34/I, kamor naj obrtne zadruge in obrtniki odslej naslavljajo svoje dopise.

Nj. Vel. kraljica je prispela v sredo popoldne v Zagreb, kjer je posetila zagrebški velesej ter jo je ljudstvo, dasi prihod ni bil napovedan, takoj spoznala in povsod, kjer se je pokazala navdušeno pozdravljalo.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d., podružnica Ljubljana, Dunajska cesta št. 31 (Hiša Zidarjevih dedičev) zamenjava svojim delničarjem iz Ljubljane začasne delnice za stalne. Obenem izplačuje tudi dividendo za poslovno leto 1930, katera znaša Din 14.— za delnico. Delničarji izven Ljubljane prejmejo stalne akcije in dividendo od centrale v Beogradu potom svojih krajevnih cenzurnih odborov, odnošno organizacij.

Ljubljani je kupil na našo ponudbo 20 izvodov Spominske knjige za ceno à Din 40.—

VIII. Razno.

V svrhu uvedbe primernejše večerne zveze na progi Ljubljana—Zagreb, ker po odhodu brzovlaka iz Zagreba ob 5. uri popoldne ni do ½6. ure zjutraj nobenega primerne vlaka, je napravila zveza v Ljubljani prošnje na Direkcijo državnih železnic v Ljubljani in Zagrebu, da o priliki spremembe voznega reda preskrbi za umestno rešitev predlagane zveze med Zagrebom in Ljubljano.

Prošnje za podporo za nadaljevanje vajenskega pokreta smo odposlali na nastopne institucije: Mestno načelstvo, Mestno hranilnico, Kreditnemu društvu Mestne hranilnice in Kranjski hranilnici, vsem v Ljubljani.

Izdali smo 3 opomine za še neplačane Obrtniške koledarje za leto 1931 ter vabila za delno vplačilo zvezinih doklad za leto 1931.

Opazamo pa, da zadruge zelo nerodno plačujejo zvezine doklade, tako n. pr. še ni poravnalo vseh zvezinih doklad za leto 1930 — 13 zadrug; na račun za leto 1931 pa sta nakazali doklado dosedaj samo 2 zadrugi.

(Konec).

obratovališč, smo poslali okrožnice vsem včlanjenim obrtnim zadrugam, ki imajo včlanjene brivske, pekovske in mesarske obrtnike, da ugotove zahteve teh obrtnikov v tem pogledu in nam pošljejo njih predloge. Žal se je tej okrožnici odzvala samo ena zadruga.

VI. Obrtnopravne izjave

je podala zveza Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani v zadevi izdelovanja vatnega sladkorja, v katero stroko naj bi spadalo to opravilo, odnošno če gre za prost ali za rokodelski obrt; zveza je izjavila, da smatra to izdelovanje za rokodelski obrt slaščičarjev.

VII. Književnost.

Zveza je prejela od knjigarne Kleinmayr & Bamberg 1360 izvodov knjig: Podkrajšek, »Obrtno knjigovodstvo za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo in za železolitvost« brezplačno za razdelitev med revnejše obrtne vajence. Te knjige smo razdelili in sicer 650 izvodov pri zvezi včlanjenim zadrugam, 250 izvodov ljubljanskim obrtno-nadaljevalnim šolam in 400 izvodov Splošni zvezi obrtnih zadrug v Mariboru.

Zavod za Pospeševanje obrti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v

Smrt dveh uglednih obrtnikov

Kruta smrt je zopet posegla v naše vrste. V kratkem času nam je iztrgala iz naše srede dva moža in sicer pred kratkim g. F. Porenta, kleparskega mojstra in 1. maja g. Jakoba Fligla, kleparskega in instalacijskega mojstra, ki je bil mnogo let odbornik in preizkuševalni mojster Zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani.

Teško se loči obrtništvo od vaju, spoštovana obrtniška starešini, moža dela in znanja, ki Vama življenje ni bilo nikdar počitek. Zapustila sta za seboj najlepši svetel vzor svojim mlajšim tovarišem, ki stopajo v borbenih vrstah obrtništva na Vaša mesta.

Hvaležno obrtništvo se Vaju bo vedno spominjalo. Počivajta v miru, naj Vama bo zemlja rodna, ki Vam je bila v življenju na vseh Vaših potih posuta s trnjem, prostorček tihega, mirnega počitka vsaj sedaj, ko po krivajo Vaša sveža zasuta grobova tužne rože žalujočih svojcev, prijateljev in stanovskih tovarišev.

Pokrajinska zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani.

† Ivan Kregar

Neizprosna smrt žanje v naših najboljših obrtniških vrstah. Ob zaključku lista nam prihaja žalostna vest, da je preminul znani naš obrtniški vodja takozvane stare garde g. Ivan Kregar, pasarski mojster v Ljubljani. Pokojnik je bil ne samo izvrsten strokovnjak v obrtu, temveč se je udeleževal tudi v obrtniški organizaciji, bil pred vojno član Zbornice TOI, dalje mnoga leta obrtniški svetovalec in nazadnje banski svetnik, ter je kot tak krepko zastopal obrtniške interese v svetu Dravske banovine.

Ivan Kregar je stovel kot pasar daleč čez mejne naše ožje domovine, saj je kot izvrsten strokovnjak povzdignil svojo obrt v pravo umetnostno obrt in premnogo naših cerkva, reprezentacijskih poslopj in dvoran krase njegovi mojstrski in tudi vsem zahtevam moderne umetnosti odgovarjajoči izdelki.

Obrtništvo se svojega uglednega tovariša spominja s hvaležnostjo.

Ivan Gogala, krojaški mojster, Jesenice.

Tovarišem in tovarišicam krojačem in šiviljam!

Ze enkrat sem pisal na tem mestu, da bi se zavzeli na katerikoli način, da odpomoremo našemu stanu. Zavzel sem tudi stališče, da bi se vršilo večje zborovanje krojačev in krojačic, na katerem bi se tudi posvetovali, kaj in kako ukreniti za izboljšanje našega stanu. Pri Zvezi v Ljubljani pa so mi isto namero odsvetovali kot težko izvedljivo s povdankom, da naj si stvar morda kaj drugače zamislim. Danes, dragi tovariši in tovarišice, pa stopam pred Vas z drugo zamisljivo v najboljši volji, da izrečete svoje mnenje in da prične mo počasi z resnim delom. Čitamo ravno, da so pravila čevljarke zveze za našo banovino odobrena. To znači lep napredek v čevljarški stroki. Ker pa je naša stroka danes še mnogo na slabšem kot čevljarška, ako pomislim, da ima čevljar vsaj še popravila in krpanje, je ostalo vsaj še nekaj poleg tistih redkih parov čevljev, ki jih naredi. Ugotavljamo pri tem, da pri nas mnogo tega dela izvršijo naše gospodinje same. Razni hoteli v letoviščih itd. imajo svoje likalnice. Poleg tega nam odvezemajo precejšen del tudi razne čistilnice, ki likajo tudi same. To je tisti mali košček, a veliki kos pa vse razne konfekcije in trgovine, ki pod neverjetno ceno prodajajo vsa razna oblačila. Kakor so čutili čevljarji potrebo po svoji lastni zvezi, tako nujno čutim pa jaz potrebo po naši lastni veliki in močni organizaciji. Toda jaz nimam v mislih zveze, temveč strokovno zadrugo krojačev in krojačic za vso Dravsko banovino. Samo taka zadruga bi mogla delovati uspešno in z mnogo manjšimi stroški, kakor sedaj toliko zadrug. Rabimo pa gotovo svoje zastopstvo v podeželju. Zato naj bi se imenovali v vseh važnejših krajih zastupniki, ki bi se udeleževali rednih sej

in prednašali svoje želje odboru zadruge, ki bi gotovo imela mnogo gradiva za reševanje. Na ta način si olajšamo na raznem nepotrebnem pisarnju, na raznih tajniških izdatkih, ki jih je toliko za vzdrževanje naših zadrug, dočim bi skupno delo opravljalo le par izvežbanih moči mnogo uspešneje in bi svojo stanovsko težnjo reševali le sami, vse ostalo pa naša sedanja Zveza obrtnih zadrug, ki bi svoje delo tudi lahko usmerila tako, da bi imeli zopet več koristi kot sedaj, ko mora zveza opravljati tako obširen aparat.

Verujem, da bo kdo rekel: »Saj to ni mogoče«. Jaz pa vam bom na vsako tozadevno vprašanje rad odgovarjal in podprl odgovore. Ako nam je na srcu blagor onih naših tovarišev in tovarišic, ki komaj še životarijo in jim hočemo pomagati, se bomo čimpreje odločili in šli na delo za tako lastno zadrugo, ki bo čisto gotovo imela drugačne uspehe, kakor naše male podeželske zadruge, ki le še životarijo in opravljajo svoje posle samo v toliko, da oproščajo vajence in vpišejo ter odjavljajo pomočnike. Te zadruge so dostikrat tudi preveč pod vplivom osebnosti. Tako je dosti primerov, osobito v kolektivnih in tudi strokovnih zadrugah, da je izprašaneec napravil preizkušnjo s prav dobrim uspehom in ko je prišel k prvemu mojstru za pomočnika, ni znal napraviti navadnih hlač. Torej tudi naš naraščaj, na katerega moramo polagati vso pažnjo, bo s tem mnogo bolj zaščiten in se bo lahko izučil res tako, kakor je danes zanj potrebno.

Taka zadruga bi bila tudi s stališča našega strokovnega glasila lahko na višku. Ako bi plačevali zadrudni člani toliko, kot sedaj, je gotovo, da bi lahko primerno nagradili strokovnjaka, ki bi vedno v vsaki številki poročal o vseh naših zadevah. Nagradili pa bi tudi lahko naše glasilce, da bi nam dajalo na razpolago dovolj prostora. Dalje bi se naša lastna obrtniška Samopomoč mogla mnogo uspešneje razvijati, kot sedaj. Kako težko da danes zadrudno vodstvo skromno podporo vdovi umrlega člana. Ako pa bi se pri taki skupni veliki zadrugi ustanovil primeren fond za onemogle z malimi prispevki, bi se dalo lepo odpomoči v sili onemoglim itd. Ako se ozremo še na stran zadrudništva, o katerem zadnji čas tako mnogo razpravljamo, ni potreba povdariti, da bi z malimi prispevki lahko ustanovili veliko podjetje, katero bi moglo biti res kos borbi z večjimi konfekcijami.

Tovariši! Še mnogo bi lahko naštel, toda upam, da kot prvi korak zadošča in vas zato vse tiste, ki stojite danes na čelu naših strokovnih zadrug prosim, da izrečete svoje mnenje potem »Obrtnega Vestnika«, ali pa naravnost meni. Rad bom na vse odgovarjal v Vestniku in tudi naravnost vsakomur posebe. Odpasti pa mora tu seveda vsaka ljubosumnost in pa sumnja, kdo naj bo na čelu take zadruge. Jaz gotovo ne bom, ker veste, da bi bil sedež take zadruge v glavnem mestu. Tudi ve, tovarišice, se oglasite, kajti iste koristi bodo tudi za vaš stan.

FILMSKA PREDSTAVA ZA OBRTNE MAJENCE:

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi za obrtne vajence in vajenke v nedeljo dne 10. maja ob 9. uri dopoldne v kinu »Ljubljanski dvor« filmsko predstavo »Vsesokolski zlet v Beogradu«. — Vstopnina je prosta.

POMOČ MATERAM

Jugoslovenski narodni ženski savez v Ljubljani bo kakor vsako leto, tako tudi letos dne 9. in 10. maja nabiral prispevke za »Materinski fond«, ki ga je ustanovil v pomoč bednim in podpore potrebnim materam. Tako delajo ženska društva tudi v vseh drugih državah. V pomoč materi bo izdal savez letos koleke, ki jih bo razpečeval našemu občinstvu. Koleke se lahko prilepljajo na pisma, račune itd. ter se bo tako propagiralo to človekoljubno in humanitarno delo.

Vsem našim članicam-zadrugam ter vsem zavednim obrtnikom najtopleje priporočamo to akcijo neumornega ženskega saveza in jih prosimo, da po možnosti podpirajo njega stremljenje v korist bednih in revnih mater.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Lep jubilej dolenskega obrtnika

Novo mesto, 5. maja.

Te dni je slavil kavarnar g. Franc Splihal svoj 50letni jubilej, odkar se je posvetil svoji obrti. Rojen v Vipavi 1868 kot sin preglednika finančne kontrole se je z 12 leti šel učiti kavarniške obrti v Ljubljano. Po triletni učni dobi se je podal v svet. Bil je v Trstu, Celovcu, Radgoni, Gradcu, na Dunaju in na Češkem. Vrnil se je v Skofjo Loko in nato v Kranj, kjer se je poročil 1898 z Uršulo Sajovičevno, hčerko znane rodbine na Visokem pri Kranju.

Vzgojila sta 5 otrok, 3 hčerke in 2 sina, marljiva sokolska prednjaka. Pred 21 leti se je g. Splihal preselil v Novo mesto in vzel v najem moderno opremljeno kavarno »Central«. Kot specialist v svoji stroki je v javnosti kmalu zaslovel. V predvojni in vojni dobi je imela v njegovem lokalu svoje zbirališče visokošolska mladina z jugoslovensko orijentacijo, ki se je počutila v tej kavarni najbolj varna pred raznimi konfidanti. Jubilant, član in podpornik nestetih narodnih društev, vnet Sokol, uživa med občinstvom splošen ugled. 1928 se mu je izpolnila dolgoletna želja, da si je pridobil lastništvo kavarne »Central«.

Na dan svojega jubileja je pogostil in obdaroval v društveni dvorani Obrtnega društva 15 revnih otrok in sta se mu v imenu obdarovalcev zahvalila šolski upravitelj g. Skebe in učiteljica g. Klemenčičeva. Zvečer, ko so člani Obrtnega društva proslavljali njegov jubilej, pa mu je v imenu društva čestital predsednik g. Ogrič. Mnogoštevilnim čestitkam se pridružujemo tudi mi: Še na mnoga leta!

Obupni klici čevljarških pomočnikov!

Nepoznan čevljarški pomočnik z dežele mi piše obupno pismo, v katerem opisuje svoj žalostni položaj ter pravi, da dela od 6. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer za Din 10.— dnevno kljub temu, da izdeluje fino zbito in šivano delo. Ima poleg tega pri mojstru hrano in stanovanje, zasluženi denar pa da svoji družini, obstoječi iz žene in dvoje malih otrok. Pravi, da so plače njegovih sotrpinov v mestih sicer višje, priznava pa, da v mestu ni dela že skoro ne za mojstra samega, še manj pa za pomočnika in to vse vrel prevelike konkurence. Opisuje vpliv Ba'ine konkurence tudi na deželi, ter se odločno izjavlja, da znajo jugoslovenski čevljarji napraviti isto in izdelati enako kakor Ba'a. Končno kritizira zadržanje naših vodilnih tovarišev v zadrugah, češ, da naj si oni ne razbijajo glave na raznih vprašanjih, katera organizacija, katera zbornica je boljša ter pri tem zgubljuje nepotrebni čas ter zamujajo zlate prilike. Navaja pregovor, ki pravi: Če se kregata dva, tretji dobiček ima in se smeje. Pri nas čevljarjih se je to pot smejal Ba'a, ni pa izključeno, da pridejo tudi v druge stroke enaki Ba'e, ter spravijo obrtnike do zavesti šele takrat, ko bo že prepozno.

Kakor na deželi, se tudi v mestu ne godi čevljarškemu pomočniku nič boljše. Oni mojstri, ki so še pred par leti zaposlovali po 6 do 8 pomočnikov ter so ti pomočniki zaslužili od 200 do 400 Din tedensko, mojstri zaposlujejo danes le še po 2 pomočnika, a še ta dva več iz usmiljenja kakor iz potrebe, ker bi jim zadostoval po en sam pomočnik. To je razvidno že iz tega, da zaslužita ta dva pomočnika vsak po 100 do 200 Din tedensko, kar oboje bi lahko zaslužil samo eden, ker bi delo obeh lahko izvršil sam. To pa je seveda zgolj zaslužek brez hrane in stanovanja. Če pa računamo hrano, stanovanje, bolniško zavarovalne prispevke, perilo in še uslužbenski davek, mu ne ostane niti za cigarete. Takih pomočnikov je posebno v Mariboru precejšnje število. Zaposleni so sicer a od zaslužka živeti ne morejo. Posledica slabega zaslužka pa je pomanjkanje in slaba prehrana pomočnikov in malih mojstrov in njihov družin, posledica slabe prehrane pa je jetika, za katero imamo že danes dokaze. To bodo imeli na vesti oni činitelji, ki ne upoštevajo pri-

tožb zadrug in ne ukrenejo potrebno, da posebno v Mariboru na stotine neupravičencev je kruh upravičenega čevljarja ter tako zapostavljajo predpise obrtnege reda, ne oziraje se poleg tega še na razne okrožnice kr. banske uprave. Torej ne samo v mestu in ne samo na deželi trpe tako mojstri kakor pomočniki pomanjkanje na delu in zaslužku in uničil nas ni samo Ba'a, temveč tudi neupravičeni šušmarji. Ba'a pa bo uničil sedaj nas in šušmarje.

Krajcer Anton.

Oz organizacij.

ZVEZA ČEVLJARSKIH ZADRUG ZA DRAVSKO BANOVINO!

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je odobrila in potrdila pravila Zveze čevljarških zadrug za Dravsko banovino. Pripravljalni odbor je na svoji zadnji seji določil, sklicati za nedeljo, dne 31. maja t. l. ustanovni občni zbor v Celju. Vse čevljarške zadruge, ki so se svoječasnno izjavile po sklepu njih občnih zborov za pristop k tej zvezi, se vabijo, da se ustanovnega občnega zbora zanesljivo udeležijo po svojih delegatih.

Vabijo pa se tudi vse one skupne in oblačilne zadruge, katere imajo včlanjene čevljarje, da se kot gosti udeležijo po svojih odposlancih tega ustanovnega občnega zbora, ker se bodo po ustanovnem občnem zboru zaključile smernice za ponovni poskus odprave Ba'inih popravilnic. Zato naj ne manjka pri tem sklepu nobena zadruga, ki je po Ba'inih delavnica posredno ali neposredno prizadeta.

Pripravljalni odbor.

Strokovna zadruga tesarskih in stavbinih mojstrov v Mariboru, načelstvo v Ljutomeru, razglašča vsem članom zadruge:

Odločba Kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 11. IV. t. l. števil VIII. No. 10144, nam je zadrudni sklep z dne 3. VIII. m. l. na izvanrednem občnem zboru v Ljutomeru neugodno rešila, čeravno je isti glasom naših pravilnih.

Na podlagi tega vabimo vse člane naše zadruge na izvanredni občni zbor, ki se bo vršil dne 14. maja t. l. ob 11. uri v gostilni Zavratnik v Ljutomeru s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika.
2. Premestitev zadruge iz Maribora v Ljutomer, oziroma sprememba § 1 zadrudnih pravil.
3. Pritožba na Kr. ministerstvo za trgovino in industrijo v Beogradu zoper gori navedeni odločbi.
4. Določitev enotne delavske mezde, od najnižje do najvišje.
5. Slučajnosti.

Izvanredni občni zbor se sklicuje v Ljutomer zato, ker je v okoliših naseljena absolutna večina članov in sicer v srezih: Ljutomer 7 članov, Murska Sobotka 22, ki so deloma tudi iz Hodoša in okoliša 43 km od Ljutomera oddaljeni, od Maribora pa 123 km, dalje v Dolnji Lendavi 9, skupaj 38 članov. V srezih Maribor, levi in desni breg 10 članov, Ptuj 2, Konjice 0, Prevalje 4, skupaj 16 članov, v srezih Celje 7 članov, Slovenjgradec 3, Gornji grad 2, skupaj 12 članov. Ker se je vršil redni občni zbor dne 19. III. t. l. v Celju in je bila tudi navzoča večina članov iz srezov ljutomerskega zaupništva in le manjšina članov občnega zbora iz srezov zaupništva v Celju in Mariboru, je zadrudno načelstvo na odborovi seji dne 3. IV. t. l. v Murski Soboti sklenilo z ozirom na razdelitev potovalnih stroškov posameznih članov sklicati izvanredni občni zbor v Ljutomeru, ker ne more zahtevati, da bi se večina vedno prevažala na zborovanje v kraje, kjer obstoji le manjšina zadrudnih članov. Z ozirom na bivališče pripadajočih članov se po sklepu izvanrednega občnega zbora z dne 3. VIII. m. l. vršijo redni občni zbori vsako leto v drugem kraju in v letu 1932 v Mariboru.

Ljutomer, dne 4. maja 1931.

Načelnik:

L. Petschar, l. r.

ZAHVALA

Gospod Henri Maire, veletrgovec z urami itd. v Ljubljani, je praznoval dne 29. aprila t. l. 50-letnico rojstva. Ob tej priliki je daroval v podporni fond Zadruga urarjev, zlatarjev itd. v Ljubljani znesek Din 300.— Zavednemu in agilnemu odborniku zadruge izreka zadrudno načelstvo za velikodušno darilo najtoplejšo zahvalo.

Zanatska banka Kraljevine Jugoslavije a. d. podružnica Ljubljana

je dne 4. maja t. l. pričela s svojim poslovanjem v lokalih na Dunajski cesti 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon 30-20

Podeljuje kredite obrtnikom, obrtnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. — Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. — Otvarja tekoče in žiro račune in izvršuje vse ostale bančne posle.

Ali ste že poravnali naročnino?

Pozor! Pozor!
Krojači in šivilje!

Signuren, preizkušen kroj, po katerem lahko brez skrbi vrežete in napravite garderobo, se morete priučiti samo v

KROJNEM UČILIŠČU, Ljubljana, Stari trg šte. 19

V modnem salonu imate priliko, kroj praktično preizkusiti in se vaditi v šivanju garderobe. — Izdelovanje krojev po meri.

Pouk se prične 13. maja t. l. (Ob zaključku se preskrbijo službe brezplačno.)

Ant. Krisper

Ljubljana

Mestni trg št. 26,
Stritarjeva ulica 1/III

Telefon 2229.

Zaloga čevljev, otroških vozičkov in galanterijskega blaga

Na drobno! Na debelo!

Strojno podjetje R. Willmann

LJUBLJANA

Slomškova ul. 3. Telef. 2055

Beneški jaremiki, cirkularke, nihalne žage najnovejše konstrukcije, brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinskih kamnov, zadrževalnice.

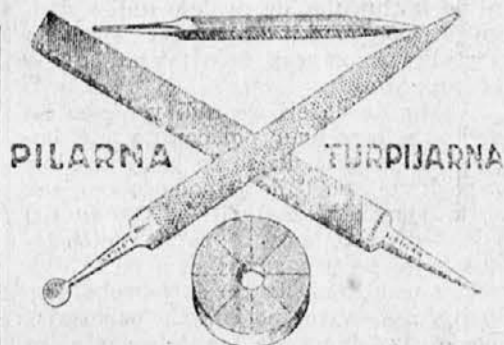
Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. Rebraste cevi iz kov. železa z ugodnim grelnim učinkom.

Elektro-tovorna in jamska dvigala, vitli in dvigalne ter transportne naprave.

Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav.

Vsakovrstna popravila strojev.

Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

IVAN FIGAR LJUBLJANA

Gospodsvetska c. — Vošnjakova ul. 3.
(v bližini restavracije „Novi svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu primeren popust.

Plačam enostranskotovornino.

Tvornica
ZA DUŠIK D. D.

in

AGA-RUŠE

udružene jugostov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljnjeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočermirno, lepo
in sočnobelo

acetilensko luč

Izkoriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

